

trent 10 Kr. pr. Kv.-Alen. Det vil altsaa let ses, at det er allerede 3 Mill. Kr., som man paa Forhaand lægger Beslag paa, foruden de 4 Millioner, der skulle anvendes yderligere.

Den Omdannelse, Arsenaløen skal undergaa for at blive egnet til Bebyggelse med Beboelseshuse, kan ikke i og for sig siges at være dyr. Det har endogsaa forekommet mig ret underligt, at man kan komme igennem med et Beløb paa 640,000 Kr. til Afgravning og atter Paafyldning af det meget store Areal. Det er nemlig kun et Par Kroner pr. Kvadratalen. Men selv dette Beløb af 640,000 Kr. er jo et ret betydeligt Beløb, da der ligger et brugeligt Areal i Forvejen, som man altsaa skal gøre til Vandareal for atter at opfylde det med andet Fyld. Det er en ret kostbar Foranstaltning. Jeg ved ikke, om jeg ser fejl, men selv om man vilde have ny Boliger anlagte i nogenlunde umiddelbar Nærhed af Orlogsværftet, kunde jeg godt tænke mig en anden Vej, som jeg ikke tror var ganske upraktisk, nemlig i Stedet for at ødelægge Arsenaløen ved Afgravning og atter Paafyldning, at opfylde et Areal ud imod Sundet lige uden for Værftet, lige Øst for Arsenaløen. Jeg kan ikke tænke mig andet, end at der ved Paafyldning af nogle faa Fod god Fyld — der behøvedes ingen Afgravning i Forvejen, det er gammel Havbund og meget fladt Vand, det ved den højtærede Minister godt — maatte kunne tilvejebringes et Bebyggelsesareal af meget god Beskaffenhed, lige saa godt som det, Arsenaløen vil blive til, naar den bliver afgravet og atter paafyldt.

Men min Hovedtanke stemmer ganske med, hvad der er fremsat af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Benzon). Jeg tror ikke, man gør Arbejderne paa Orlogsværftet en ubetinget Tjeneste ved at give dem Boliger, navnlig naar man giver dem Boliger, der, hvis der blot tilnærmelsesvis skal komme Forrentning ud af den Kapital, der er anbragt i dem, nødvendigt maa blive ret dyre, og jeg tror egentlig heller ikke, man gør dem nogen ubetinget Tjeneste ved at flytte dem fra Nyboder — som jeg for øvrigt anser det for nødvendigt at rasere, deri er jeg enig med de Talere, der hidtil have haft Ordet — til Kristianshavn. Det er rigtigt, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds sagde, at de ikke have saa lidt Tid til deres Raadighed, og vi vide alle, at de ikke have saa overordentlig høj Løn paa Orlogsværftet, saa er det ganske naturligt, om de søge at gøre deres Fritid

frugtbringende ved et eller andet Erhverv ved Siden af, og i den Henseende er Kjøbenhavnsiden endnu Kjøbenhavnsiden, jeg tror ikke Kristianshavn har Udsigt til i en nær Fremtid at blive ligestillet med Kjøbenhavn i den Henseende. Jeg vilde anse det for rimeligere end at gaa til denne meget store Bekostning at forsøge med at give Arbejderne paa Orlogsværftet Husleje-godtgørelse og lade dem bo, hvor de vilde. Jeg tror ikke, man vilde komme til noget saa urimeligt Resultat ad den Vej, og jeg tror, der vilde være en stor Del Arbejdere, som vilde se deres Fordel derved og føle sig bedre tilfredsstillede derved end ved paa ny at indkaseres i Statsbygninger.

Med Hensyn til den Indtægt, der skal kunne fremkomme ved Salg af de nuværende Boligers Grunde i Nyboder, er det unyttigt at agere Spaamand. Jeg er ogsaa i det væsentlige enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Benzon) deri, at den Sum, der her vil kunne indvindes, ikke vil blive saa overordentlig stor. Jeg har ikke ved mine Overvejelser kunnet naa op til mere end 2 $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Jeg tror ikke, der vil kunne indvindes mere, naar man ser rigtig paa Forholdene.

Der er endnu en Omstændighed ved Sagen, som jeg vil nævne. Det kan være, at denne Tanke vil blive betragtet som revolutionær. Men jeg vil dog sige, at jeg kunde godt tænke mig Eventualiteter, hvorunder Staten en Gang blev ked af selv at drive Orlogsværftet, det vil sige Skibsbyggeriet paa Orlogsværftet, som Statsforretning. Jeg kunde godt tænke mig, at man en Gang kom til det Resultat, at dette Skibsbyggeri, som Staten har paa Orlogsværftet, er saa forholdsvis kostbart i sin Drift og i sin Administration, ikke mindst paa Grund af det meget store Areal, som det lægger Beslag paa, at det vilde være rimeligt at nedlægge det som Statsanstalt, og at det kunde overdrages til et af vore Skibsværfter under nærmere bindende Kauteler, under nogen Garanti — ikke saa ringe Garanti skulde det naturligvis være — at bygge de ganske enkelte Orlogsskibe, som et saa lille Land som Danmark efterhaanden kom til at behøve, ligesom vistnok ogsaa et af vore private Skibsværfter — vistnok til ikke ringe Fordel for Statskassen — kunde udføre de Reparationer, som Orlogsværftet efterhaanden kunde behøve. Jeg erkender naturligvis, at denne Tanke er dristig, men det er en Tanke, der hos mig i alt Fald har 30 Aars Hævd. I sin Tid, i Begyndelsen